

Pers en Voorlichting

Hof van Justitie van de Europese Unie

PERSCOMMUNIQUÉ nr. 58/14

Luxemburg, 10 april 2014

Arrest in zaak C-435/12

ACI Adam BV e.a. / Stichting de Thuis kopie, Stichting Onderhandelingen
Thuis kopie vergoeding

In het bedrag van de vergoeding die is verschuldigd voor het vervaardigen van kopieën voor privé gebruik van een beschermd werk, mag geen rekening worden gehouden met ongeoorloofde reproducties

Het feit dat er geen enkele technische voorziening bestaat om de vervaardiging van ongeoorloofde privé kopieën te bestrijden, kan aan deze vaststelling geen afbreuk doen

De richtlijn betreffende de harmonisatie van bepaalde aspecten van het auteursrecht¹, staat de lidstaten toe een uitzondering in te voeren op het uitsluitende reproductierecht van houders van auteursrechten en naburige rechten. Op grond van deze uitzondering is het toegestaan kopieën voor privé gebruik te vervaardigen (thuis kopie-uitzondering). Diezelfde richtlijn bepaalt ook dat de lidstaten die deze uitzondering in hun nationale recht invoeren, dienen te voorzien in de betaling van een „billijke compensatie” aan de houders van auteursrechten, teneinde laatstgenoemden naar behoren te compenseren voor het gebruik van hun beschermde werken of ander beschermd materiaal.

ACI Adam e.a. zijn importeurs en/of fabrikanten van blanco informatiedragers zoals cd's en cd-r's. Ingevolge de Nederlandse wettelijke regeling zijn deze ondernemingen gehouden om de thuis kopie vergoeding te betalen aan een stichting, genaamd Stichting de Thuis kopie. Het bedrag van deze vergoeding wordt vastgesteld door een andere stichting, genaamd „SONT”.

ACI Adam e.a. zijn van mening dat SONT bij de vaststelling van het bedrag van de vergoeding geen rekening had mogen houden met de schade die de houders van auteursrechten kunnen lijden als gevolg van het kopiëren uit ongeoorloofde bron.

In deze context heeft de Hoge Raad der Nederlanden besloten vragen te stellen aan het Hof van Justitie.

In zijn arrest van vandaag oordeelt het Hof dat indien het de lidstaten vrij zou staan een wettelijke regeling vast te stellen op grond waarvan het, onder meer, is toegestaan reproducties voor privé gebruik te vervaardigen uit een ongeoorloofde bron, dit duidelijk afbreuk zou doen aan de goede werking van de interne markt.

Ook mag de doelstelling van een werkelijke steun aan de verspreiding van cultuur niet worden gerealiseerd met middelen die ten koste gaan van een strikte bescherming van auteursrechten, noch door het gedogen van illegale vormen van distributie van nagemaakte of vervalste werken.

Derhalve is het Hof van oordeel dat een nationale wettelijke regeling die geen enkel onderscheid maakt tussen kopieën voor privé gebruik die zijn vervaardigd uit geoorloofde bronnen, en kopieën voor privé gebruik die zijn vervaardigd uit nagemaakte of vervalste bronnen, niet kan worden gedoogd.

Ten eerste zou immers het aanvaarden dat producties voor privé gebruik kunnen zijn vervaardigd uit een ongeoorloofde bron, de verspreiding van nagemaakte of vervalste werken aanmoedigen en daardoor noodzakelijkerwijs de omvang van de verkopen van, of andere legale transacties met

¹ Richtlijn 2001/29/EG van het Europees Parlement en de Raad van 22 mei 2001 betreffende de harmonisatie van bepaalde aspecten van het auteursrecht en de naburige rechten in de informatiemaatschappij, PB L 167, blz. 10.

betrekking tot, beschermde werken verminderen, zodat afbreuk zou worden gedaan aan de normale exploitatie daarvan. Ten tweede kan de toepassing van een dergelijke nationale wettelijke regeling een ongerechtvaardigd nadeel opleveren voor de houders van auteursrechten.

Voorts herinnert het Hof eraan dat de lidstaat die door het invoeren van deze uitzondering het kopiëren voor privégebruik heeft toegestaan, dient te verzekeren dat deze uitzondering correct wordt toegepast, en dat deze lidstaat handelingen waarvoor de rechthebbenden geen toestemming hebben gegeven, dient te beperken.

Een nationale wettelijke regeling die geen onderscheid maakt tussen geoorloofde en ongeoorloofde reproducties voor privégebruik, kan geen correcte toepassing van de thuiskopie-uitzondering verzekeren. De omstandigheid dat er geen enkele technische voorziening bestaat om de vervaardiging van ongeoorloofde privékopieën te bestrijden, kan aan deze vaststelling geen afbreuk doen.

Bovendien moet het door de betrokken lidstaat ingevoerde vergoedingsstelsel een rechtvaardig evenwicht waarborgen tussen de rechten en belangen van de auteur (de ontvangers van de billijke compensatie), en de rechten en belangen van de gebruikers van beschermd materiaal.

Een stelsel van vergoedingen voor het kopiëren voor privégebruik dat voor de berekening van de billijke compensatie die aan de ontvangers ervan is verschuldigd, geen onderscheid maakt naargelang de bron van waaruit een reproductie voor privégebruik wordt vervaardigd geoorloofd of ongeoorloofd is, eerbiedigt niet dit rechtvaardige evenwicht.

In een dergelijk stelsel wordt de veroorzaakte schade, en dus het bedrag van de billijke compensatie die aan de ontvangers is verschuldigd, volgens het Hof immers berekend op grondslag van de aan auteurs toegebrachte schade, die zowel de schade omvat die wordt veroorzaakt door reproducties voor privégebruik die zijn vervaardigd uit een geoorloofde bron, als de schade die wordt veroorzaakt door reproducties die zijn vervaardigd uit een ongeoorloofde bron. Het aldus berekende bedrag wordt vervolgens uiteindelijk doorberekend in de prijs die de gebruikers van beschermd materiaal betalen op het moment waarop aan hen installaties, apparaten en dragers ter beschikking worden gesteld waarmee privékopieën kunnen worden vervaardigd.

Alle gebruikers worden dus indirect bestraft, aangezien zij noodzakelijkerwijze meebetalen aan de compensatie die is verschuldigd voor de schade die wordt veroorzaakt door uit ongeoorloofde bron vervaardigde reproducties voor privégebruik. Bijgevolg worden de gebruikers gedwongen om aanzienlijke extra kosten voor hun rekening te nemen teneinde privékopieën te kunnen vervaardigen.

NOTA BENE: De prejudiciële verwijzing biedt de rechterlijke instanties van de lidstaten de mogelijkheid, in het kader van een bij hen aanhangig geding aan het Hof vragen te stellen over de uitlegging van het recht van de Unie of over de geldigheid van een handeling van de Unie. Het Hof beslecht het nationale geding niet. De nationale rechterlijke instantie dient het geding af te doen overeenkomstig de beslissing van het Hof. Deze beslissing bindt op dezelfde wijze de andere nationale rechterlijke instanties die kennis dienen te nemen van een soortgelijk probleem.

Voor de media bestemd niet-officieel stuk, dat het Hof van Justitie niet bindt.

De [volledige tekst](#) van het arrest is op de dag van de uitspraak te vinden op de website CURIA.

Contactpersoon voor de pers: Stefaan Van der Jeught ☎ (+352) 4303 2170

Beelden van de uitspraak van het arrest zijn beschikbaar via "[Europe by Satellite](#)" ☎ (+32) 2 2964106